

Fons de l'Arxiu Parroquial de Saldes

Saldes

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Rectoria de Gósol. 08697 GÓSOL

Coordenades:

Latitud: 42.22934
Longitud: 1.7361
UTM Est (X): 395703
UTM Nord (Y): 4676013

Classificació

Número de fitxa 08190 - 44
Àmbit: Patrimoni documental
Tipologia Fons documental
Estil / època: Contemporani
Segle XVIII-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Restringit
Ús actual: Científic
Titularitat Privada accessible
Titular: Bisbat de Solsona. Palau Episcopal. 25280 SOLSONA

Fitxes associades:

[Sant Martí de Saldes](#)

[Santa Maria de Gresolet](#)

[Sant Andreu de l'Espà](#)

Autoria de la fitxa Cortés Elía, M^a del Agua

Data de registre de la fitxa: ds., 15/12/2007 - 01:00

Descripció

L'Arxiu Parroquial de Saldes es conserva a la rectoria de Gósol, ja que l'actual capellà viu allà. Es tracta d'una part dels arxius de la parròquia de Sant Martí de Saldes i de la de Maçaners i l'Espà, ja que la documentació més antiga va ser dipositada a l'Arxiu Diocesà de Solsona. SALDES: "Libro de Bautizos", 1959-2007. "Bautizos, confirmaciones, matrimonios, defunciones", 1930-2008. "Desposorios", 1852-1929. "Libro de matrimonios". 1956-2007. "Defunciones". 1862-1930. S'inicia a la pàgina 126 on hi ha una nota: "els 125 folis que manquen i que contenen les defuncions des de 1852 a 1862, i que formaven el llibre anterior, han desaparegut a mans dels comunistes locals. Signa J.M. Muntanyà prevere". "Bautizos", 1817-1852. Portades de pergamí. Té un índex a part en plec de paper cosit. "Bautizos", 1893-1930. MAÇANERS (El 1897 Maçaners va passar a ser parròquia, abans depenia de Saldes): "Confirmaciones", 1952-1966. Defunciones, 1943-2004 (hi ha una nota de Luis Sampons regent: "por haber sido quemados los libros parroquiales durante el dominio rojo, con la debida autorización abro el presente libro. 2 de enero de 1943"). "Matrimonios", 1939-2007 (amb la mateixa nota i data). "Bautismos", 1940-2005 (amb la mateixa nota i data). "Reconstrucción de partidas de bautismo anteriores a 1918". Nota: "por haber sido quemados los libros en julio de 1936". Es va fer amb la firma dels compareixents. L'ESPÀ "Òbits", 1852-1930. "Matrimonios", 1852-1930. "Bautizos", 1852-1930. Consueta de Faners i l'Espà (quadern nº 10). 1926-1936). Cuentas del novenario de almas. Aspar (l'Espà). (quadern nº 9). 1919-1936. "Libro de defunciones. Espà". 1968-1998. "Bautizos (1944-2003), confirmaciones (1931-1944), matrimonios (1931-1976), defunciones (1931-1966)". L'Espà. Hi ha una nota de J.M. Muntanyà, prevere encarregat de l'Espà que diu: "los 28 folis arrencats durant la revolució comunista, igual que els folis 11 al 19 del llibre de confirmacions, i del 39 endavant del de defuncions. Signat el 12 de maig de 1939"). "Quadern de paga del culte i clero de la parròquia de l'Aspà i de les seves filials, Bolner i Moripol. 1934-1936". És una sèrie de llistats per anys amb les cases i propietaris que pagaven a les parròquies. DOCUMENTACIÓ VÀRIA: Carpeta de documentació parroquial vària, amb certificats, cartes de Mn. Cayetano Pedrals, escriptures de compres i vendes, capítols matrimonials (1895, Ramon Pons Ferrer i Carmen Busom Vilaseca). Carpeta amb inventaris, escriptures, de finals XIX i principis del XX. Carpeta amb decrets de visites de les parròquies. XIX-XX. Carpeta amb fundacions. XIX-XX. Carpeta de Gresolet, amb documentació vària de l'època del mossèn J.M. Muntanyà, amb la data 1939 a la tapa. Conté: Plec d'obligacions i drets dels ermitans de Gresolet, 1914-1929, i inventari del santuari de 1913, 1918 i 1929. Plec de "Ordenanzas de la comunidad de los Montes de Gresolet", 1951, (fotocopies d'una publicació). Estudi del Dr. Grandia sobre l'origen del nom de Grasolet, 1904 (manuscrit). Plec titulat "Nuestra Señora de Gresolet" fet per Ramon Moretó Planuch rector, en el que hi ha: Llibre dels Miracles (es descriuen 21 miracles ocorreguts entre 1910 i 1916) (manuscrit). Inventari de Felip Pons, prevere beneficiat de Gresolet. Censals de particulars al santuari. Inventari de 1866. Contracte i queixa amb l'ermità. Credencial d'aplegador. Plec, Fundació del Rvnd. Esteve Bosoms, 1891. Amb una nota de J.M. Muntanyà signada el 1939 que diu que ha reunit les dades després de la devastació de l'arxiu el 1936. És un plec amb les notes de la fundació enganxades i algunes descripcions de documents antics. Plec de Goigs de Gresolet. Amb els Goigs de 1794 i de 1922. La partitura manuscrita per J.M. Muntanyà dels Goigs de Gresolet. Un original dels Goigs de la Maredeu del Castell fets per J.M. Muntanyà. Escriptures vàries relacionades amb els bosc de Gresolet i documentació vària dels plets. Es conserven anotacions fetes pel rector Anton Passola (1762-1785). Són notes diverses sobre temes varis: obres al castell, temes religiosos o de política de l'època. Es tracta d'una part de l'Arxiu Parroquial, la més moderna.

Observacions:

Actualment tota la documentació es troba dipositada a l'Arxiu Diocesà de Solsona, excepte la documentació parroquial més moderna. (2024)

Història

L'església de Sant Martí de Saldes era depenent des de la seva construcció del bisbat d'Urgell dins el comtat de Cerdanya, essent parroquial parroquial del seu terme. Va ser consagrada pel bisbe d'Urgell el 857 (ORDEIG, 1993). La documentació parroquial es va iniciar al segle XV.

Bibliografia

ORDEIG, R. (1993). Les dotacions de les esglésies de Catalunya. Vic, vol. I, pp. 20-22.

